

Riktlinje för stöd till grundläggande kommersiell service

Riktlinjen kompletterar de regler som finns i förordning (2024:1243) om stöd för att främja tillgången till grundläggande kommersiell service och i Regionalt serviceprogram för Jönköpings län 2023–2030.

Syftet med stöden är att bidra till ett bra liv i en attraktiv region genom att främja tillgängligheten till kommersiell service i serviceglesa områden.

Denna riktlinje avser följande stödtyper:

- hemsändningsbidrag
- investeringsstöd
- särskilt driftstöd
- servicebidrag

Stöden avser företag/organisationer som är verksamma i Jönköpings län.

Allmänna villkor för samtliga stödtyper

De butiker eller drivmedelstationer som har möjlighet att söka, måste ha ett fast försäljningsställe och ligga i områden där servicen är gles. Region Jönköpings län definition på serviceglesa områden är följande:

- avståndet till ett annat försäljningsställe med ett mångsidigt utbud av dagligvaror ska vara **minst 10 kilometer**. Samma avstånd gäller för drivmedelstationer.
- dessutom får inte stödet otillbörligt gynna en viss näringsidkare, vilket innebär att stödsökande ska vara den **enda butiken/drivmedelstationen på orten**.

Vid särskilda skäl kan undantag beviljas.

Stöd beviljas inte till företag med skatteskuld eller annan skuld som drivs in av Kronofogden.

Ansökan

Ansökan kan göras löpande under året och görs via Tillväxtverkets system Min ansökan. Om den som gör ansökan inte är firmatecknare måste ett signeringsunderlag bifogas som är undertecknat av firmatecknaren.

Handläggning

Om ansökan inte är komplett ska kompletteringar begäras in. Ansökan som inte kompletteras inom angiven tid avslås.

Innan handläggning påbörjas ska jävsituation uteslutas. Om jäv föreligger ska detta dokumenteras och ny handläggare utses.

Fördjupad granskning kan förekomma och stödmottagande ska, om detta efterfrågas, komplettera med de uppgifter som efterfrågas.

Beslut

Beslut om stöd tas i nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet eller av regional utvecklingsdirektör i enlighet med gällande delegationsordning för Region Jönköpings län. Besked om beslut skickas digitalt till stödmottagaren. Beslut om avslag på en ansökan om stöd eller stödets storlek kan inte överklagas.

Uppföljning av stöd

Den som har beviljats stöd ska snarast möjligt anmäla till Region Jönköpings län förändrade förhållanden som kan påverka rätten till eller storleken på stödet.

Minskat, stoppat och återbetalat stöd

Företag som har beviljats stöd, ska utan dröjsmål löpande rapportera uppkomna händelser under året som medför markanta avsteg från den planerade verksamheten. Region Jönköpings län kan besluta om att stoppa utbetalning, minska stödets storlek eller besluta om återbetalning om bedömning görs att företaget inte uppfyller villkoren för stöd, att verksamheten har ändrats eller övriga förhållanden väsentligt har förändrats jämfört med vad som angetts i ansökan. Stödet får inte användas för att finansiera annan verksamhet än för det ändamål som avsågs i ansökan.

Hemsändningsbidrag

Hemsändningsbidraget syftar till att säkerställa försörjning av dagligvaror i landsbygdsområden för hushåll som har långt avstånd till och som saknar möjlighet att på egen hand ta sig till en butik. Bidraget kan användas för hemsändning av dagligvaror till hushåll eller för att anordna särskilda inköpsturer till närliggande butik.

Ansökan

Ansökan skickas in av kommuner i Jönköpings län som bekostar eller anordnar hemsändning av dagligvaror till hushåll som uppfyller kraven enligt nedan. Detta görs en gång per år, i början av året.

Ansökan ska innehålla uppgifter om hur många hushåll som under avsatt kalenderår har fått hemsändning eller som har deltagit i inköpsturer.

Särskilda villkor

Region Jönköpings län lämnar hemsändningsbidrag för personer som bor permanent i någon av Jönköpings läns kommuner och som har 2 km (mätt via rimligaste färdväg) eller längre till närmaste matbutik och som inte kan ta sig till butiken på egen hand.

- Hemsändningarna eller inköpsturerna ska ske på ett ändamålsenligt sätt och utan onödiga kostnader.
- Bidraget är högst 50 procent av kommunens nettokostnader under ett kalenderår, dock högst 100 kronor per hushåll och hemsändnings- eller inköpstillfälle.
- Ett hushåll får använda hemsändning högst två gånger per vecka
- Bidrag lämnas endast om kommunens nettokostnader för hemsändningarna och inköpsturerna under ett kalenderår uppgår till minst ett halvt prisbasbelopp.
- Bidraget betalas ut årsvis i efterskott.
- Den som utför hemsändningen (oftast handlaren) har rätt, utöver ersättning från kommunen, att ta ut en skälig avgift från hushållen för arbetet.

Kommunens ansvar

Hushållen som tar emot matleveranser ska vara godkända för hemsändning av kommunen. Kommunerna ansvarar för att säkerställa aktuella rutiner för hemsändningsbidraget och att redovisa dessa vid ansökan. Varje kommun har sina egna lokala förutsättningar och utformar principer för hur stödet hanteras.

Rutinerna ska tydligt beskriva ansvarig handläggare, hur ofta handlaren lämnar sin redovisning och hur kommunen säkerställer att hemsändningarna görs till berättigade hushåll. Kommunerna kan erbjuda hemsändning även till hushåll som inte uppfyller kriterierna för hemsändningsbidrag, men bidrag för dessa hemleveranser kan då inte sökas hos Region Jönköpings län.

Investeringsstöd

Investeringsstöd syftar till att behålla och utveckla den lokala servicen i form av dagligvaror och drivmedel i landsbygder.

Ansökan

Till ansökan ska minst två offerter bifogas för den investering som den sökande har planerat att utföra. Region Jönköpings län kan i särskilda fall göra avsteg från detta.

Särskilda villkor

- Sökanden ska ha en årlig omsättning av dagligvaror/drivmedel som understiger 30 miljoner kronor.
- Region Jönköpings län kan lämna investeringsstöd till företag med fasta försäljningsställen för dagligvaror eller drivmedel. Om det finns särskilda skäl kan stödet även lämnas till fastighetsägare som hyr ut lokaler till ett företag som säljer dagligvaror eller drivmedel i landsbygder.
- Beviljat stödbelopp kan som högst uppgå till 600 000 kronor per år. Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet kan vid särskilda skäl bevilja undantag.
- Investeringen ska vara på minst 20 000 kronor.
- Sökande får lämna in högst två ansökningar per år.
- Investeringsstöd kan ej sökas för anskaffning av fordon.
- Stöd beviljas inte för investering som sker via leasing.

Utbetalning av stöd

Stödet betalas alltid ut i efterhand när sökanden kan visa att investeringen är gjord och betalningen är fullgjord. Vid ansökan om utbetalning ska bevis (kvittens) på betalning bifogas. Stödet får inte användas för att finansiera annat än för det ändamål som avsågs i ansökan.

Prioriteringsgrunder

Region Jönköpings län prioriterar stöd till investeringar som görs för ökad hållbarhet eller som höjer effektiviteten, som till exempel förnybar energiproduktion, omställning till hållbara drivmedel eller digitalisering. Butiker som har en omsättning på högst 11 miljoner kronor prioriteras.

Stödets nivå

Bedömning av stödets storlek baseras på en rad faktorer, exempelvis sökandes ekonomiska förutsättningar, investeringens karaktär och tidigare erhållet stöd. Stödnivåns storlek är 50 procent, men kan i särskilda fall uppgå till maximalt 85 procent.

Stödmottagarens åtaganden

Företag som har beviljats stöd, ska utan dröjsmål rapportera uppkomna händelser som gör att investeringen inte kan genomföras som planerat eller om den blir fördröjd.

Särskilt driftstöd

Detta är ett långsiktigt stöd till små dagligvarubutiker i särskilt utsatta landsbygder, där förutsättningarna är begränsade för kommersiella aktörer att skapa god tillgång till kommersiell service.

Ansökan

Till ansökan bifogas föregående års årsredovisning samt nettoomsättningen av dagligvaror, där beräkningen tydligt framgår.

Särskilda villkor

Region Jönköpings län kan lämna särskilt driftstöd till företag med ett fast försäljningsställe som:

- har ett mångsidigt utbud av dagligvaror med minst 1 000 olika artiklar.
- är beläget mer än 10 kilometer från ett annat försäljningsställe med ett mångsidigt utbud av dagligvaror, eller i ett område utan fast landförbindelse.
- är öppet så att kunderna har tillgång till dagligvaror på åretruntbasis (minst 40 timmar per vecka, varav minst 15 timmar ska vara bemannade på bestämda tider som tydligt framgår för kunderna). För butiker med omsättning av dagligvaror under 2 miljoner kronor kan avsteg göras. Dessa butiker ska dock vara öppna året runt och i genomsnitt minst 20 timmar per vecka, varav minst 15 timmar ska vara bemannade på bestämda tider.
- hade en nettoomsättning för dagligvaror som uppgick till högst 11 miljoner kronor i den senaste årsredovisningen.

Stödets storlek

Stödets storlek beräknas utifrån nettoomsättningen av dagligvaror föregående år. Stödet kan uppgå till högst 370 000 kronor per år.

Återkrav

Bestämmelser om återkrav av särskilt driftstöd finns i 40–43 §§ och 33 § i förordning (2024:1243) om stöd för att främja tillgången till grundläggande kommersiell service.

Servicebidrag

Om det finns särskilda skäl kan Region Jönköpings län bevilja servicebidrag. Servicebidrag syftar till att upprätthålla kommersiell service vid tillfälliga problem med lönsamheten, dvs. överbrygga en tillfällig svacka i likviditet eller lönsamhet, när andra åtgärder har varit otillräckliga.

Företag med ett väl utbyggt utbud av grundläggande kommersiell service prioriteras eller företag som av servicestrategiska skäl är betydelsefulla.

Stödets storlek

Region Jönköpings län kan bevilja servicebidrag med högst 370 000 kronor per år till samma mottagare och under sammanlagt högst tre år.

Särskilda villkor

- Summan av servicebidrag och eventuellt särskilt driftstöd får sammanlagt uppgå till 370 000 kronor.
- Dessutom kan andra villkor kopplas till bidraget, som till exempel att den som söker måste göra insatser för att förbättra företagets lönsamhet.